

Dominique Minten

Den västeuropeiska extremhögern behöver en storstädning

Från det brittiska *United Kingdom Independence Party* (UKIP) över det nederländska *Partij voor de Vrijheid* (PVV) till det franska *Front National* (FN) och fler västeuropeiska extremhögerpartier kämpar de alla med att de är utslitna och nergångna. Vad är det som är på gång?

De traditionella extremhögerpartierna i Västeuropa gör dåligt ifrån sig i jämförelse med tidigare. Det pinsammaste exemplet är UKIP:s härdsmälta. Från att vara partiet, som under Nigel Farages ledning samlade en majoritet briter till att i en folkomröstning välja ett utträde ur den Europeiska unionen till ett parti, som efter Farages segernejda ordförandeavgång, vid riksdagsvalet 2017 endast samlade 1,8 procent.

Förlorad utan sin ledare.

För UKIP var Farage. Endast han var kapabel att samla massan, vilket inte i sig fordrade en vidsyntare politisk talang. Partiet förlorade följaktligen därefter all politisk betydelse. Idag nämns partiet i nyheterna endast pga de inre striderna. Det är allt från hur ledamöter i det europeiska parlamentet pucklar på varandra till byte av partiordföranden stup i kvarten. Där en Henry Bolton ondgjorde sig över att en prins ska gifta sig med en 'dum aktris' och besudla den kungliga familjen så att det i framtiden kan bli en 'svart brittisk kung'. (...).¹

UKIP är ett typiskt exempel på ett parti som är liktydigt med sin ledare. Faller han bort då är partiet förlorat. Ett annat om än extremare exempel är det nederländska PVV med Gert Wilders. Det partiet har enbart en medlem dvs Wilders själv. Mycket behändigt för Wilders som är känd för att inte tåla invändningar.

Wilders har ännu ambitionen att styra Nederländerna men ingen tror längre på det. Även om det formellt från de andra partierna, inte existerar någon överenskommelse om ett *cordon sanitaire*,² är det i praktiken så. Inget parti vill ha PVV med. Även om PVV vid andra kammarvalet 2017 blev det andra största partiet i riksdagen fick det aldrig någon inbjudan till koalitionsamtal.

Entusiastisk hjärnstormning

Allt fler (extrema) väljare har börjat inse att en röst på PVV är bortkastad. Dessutom finns det sen 2017 ett alternativ i *Forum voor Democratie* (FvD) under dess ledare Thierry Baudet. Hans politiska inriktning är konstruktivare och mindre extrem än Wilders. Han skulle aldrig hävda att alla moskéer måste stängas.³

¹ Avsnittet om UKIP sen Bexitvalet har förkortats.

² *Cordon sanitaire*, på svenska *skyddskarantän* är att isolera områden för att stävja epidemier. Det först beskrivna tillfället är från 1377 i staden Ragusa nuv. Dubrovnik.

Inom världspolitiken är den mest kända användningen av begreppet från kalla kriget; västmakernas introduktion av isoleringspolitiken gentemot Sovjetunionen med den f.d. brittiske statsministern Winston Churchills ord i Fulton 1946 "... Från Stettin till Trieste ... har en järnridå sänkts över kontinenten". Nazisterna älskade också uttrycket i den churchillska meningen.

Men uttrycket inom politiken användes redan 1918 gentemot det blivande Sovjet.

Visavi extremhögern i Västeuropa aktualiserades isoleringspolitiken på nytt och fick ett uppsving i och med lanseringen av begreppet i Belgien mot *Vlaams Blok* (nuv. *Vlaams Belang*) 1989. I Nederländerna skedde det mot *Centrumdemocraten* 1990. Politiken har kritiserats från liberalt och vänsterhåll för att i grunden bryta mot demokratitanken.

³ Hållningen är taktik. Baudet är ingalunda någon frigjord nutidsmänniska se Gerrit Hoekman. 'Ein selbsternannter Frauenversther' 'In der Niederlanden feiert der Sexist, Antifeminist und Rechtspopulist Thierry Baudet politische Erfolge [En självutnämnd kvinnoexpert. I Nederländerna har sexisten, antifeministen och högerpopulisten Thierry Baudet politisk succé] där Baudet citeras 'Realiteten är att kvinnor vill bli överrumplade,

'Nyhögerns framtid ligger inte längre hos Wilders utan hos Baudet' rubricerade *De Volkskrant* en artikel. Den handlade om två nyligen hållna allmänna möten. De kallades 'en nationell hjärnstormnings-session' som samlade runt 2000 främst unga likasinnade i Rotterdam. En dag senare hade PVV en demonstration mot regeringen Rutte III och islamiseringen av landet. Här var det mest gamla slagord som skanderades. 'Ingen jihad i vår stad', 'Inga shariadomtolar'...

Bland åhörarna fanns röster som medgav att 'Wilders egen rasistiskt politiska okunnighet antagligen har löpt vägs ände'. Han bojkottas naturligtvis av eliten men de tyckte att en övergång till Baudet inte vore en så dum idé.

Det visar sig också i opinionspejlingar. PVV tacklar av medan Baudets FvD har vind i seglen. Vid riksdagsvalet i mars 2017 fick PVV 20 mandat, FvD endast 2. Men FvD:s stöd har stigit stadigt sen dess. Idag skulle FvD få 15 mandat mot 14 för PVV i den 150-hövdade nederländska andra kammaren.

Krigen mellan klaner

Även FN i Frankrike med Marine Le Pen tampas med ett utslitet parti. Till detta kom att Le Pen gjorde mycket dåligt ifrån sig vid presidentvalet i maj 2017. Kriget mellan de två klanerna i partiet blossade därefter fullt ut. Slutet blev att Le Pens högerhand Florian Philippot bröt med partiet och öppnade eget. Le Pen är nödtvungen att hitta en ny väg för sin Front National. I början på mars i år är ett namnbyte att förvänta men frågan är om Marine Le Pen kommer att vara förmögen att blåsa liv i den krympta rörelsen?⁴

Den tyska extremhögern har, sen riksdagsvalet 2017, sin röst i *Alternative für Deutschland* (AfD).⁵ Till skillnad från andra populistiska partier i Västeuropa uppvisar partiet, som relativt ny, ingen utslitning men det förskonas inte från ett krig mellan klaner. Det har det inte heller gjort sen starten 2013. Den djupaste klyftan är den mellan de moderata och de radikala. I december 2017 fick de radikala överhanden. Men det betyder att AfD:s tillväxt blir begränsad för allt visar på att de som förespråkar en öppen rasism är få i Tyskland.

I Finland brottas finländarna i *Perussuomalaiset/Sannfinländarna* (PS) med samma klankrig. 2017 bröts partiet, som vid riksdagsvalet 2015 blev landets andra största, i två delar. De radikala, som med den nya ordföranden Jussi Halla-aho behärskar partiet och de mer moderata som bildat ett nytt parti. *Sininen tulevaisuus /Blå framtid* (SIN).⁶

Gazet van Antwerpen 24 januari. 'Extreemrechts is toe aan groot onderhoud' sid. 21-22. Översättning från nederländska inklusive redigering och noter Per-Erik Wentus.

behärskade, ja kuvade och liknande uttalanden. i *Junge Welt* (Berlin) 09.02 2018 sid 15. Baudet försvarar dessutom den ökända förföringsgurun schweiz-amerikanen Julien Blanc som godtar våld i sexlivet.

⁴ Se Bart Beirlants recension av boken Neila Latrous, Jeran-Baptidste Marteau. *Le Tsunami. Chronique secrète d'un armée politique pas comme les autres*. Paris: Editions Plan, 2018. -240 s. Se [Bart Beirlant: Recension av boken Le Tsunami - Chronique secrète...](#) (på marxistarkivet).

⁵ AfD fick i riksdagsvalet 2017 11,5 procent av rösterna och med det 94 mandat.

⁶ PS stiftades 1995. Efter partisprängningen har partiet 17 riksdagsmandat av de ursprungliga 38 i den 200-hövdade finländska enkammarriksdagen. Det största opinionsstödet hade man 2011 med 19 procent. Idag ger opinionspejlingarna runt 9 procent. De utslutna i SIN har 19 riksdagsmandat men får i opinionspejlingar endast ett 1,6 procents stöd.